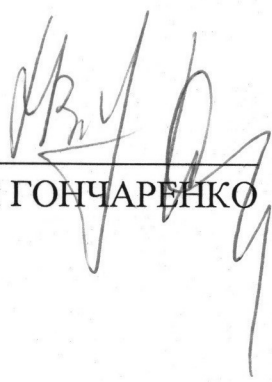

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Біологічний факультет
Кафедра ботаніки

Затверджено
на засіданні кафедри ботаніки
біологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 16 від 10.02. 2025 р.)

Завідувач кафедри
Віталій ГОНЧАРЕНКО

Силабус з навчальної дисципліни
«Небезпечні та отруйні рослини навколо нас»
що викладається в межах ОПП «Середня освіта (Природничі науки)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі предметної спеціальності А4.15 «Середня освіта (Природничі науки)»

Львів 2025

Назва курсу	«Небезпечні та отруйні рослини навколо нас»
Адреса викладання курсу	вул. Грушевського 4, 79005, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	біологічний факультет, кафедра ботаніки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	А Освіта, предметна спеціальність А 4.15 «Середня освіта (Природничі науки)»
Викладачі курсу	Доцент кафедри ботаніки, канд. біол. наук, Дика Ольга Олегівна
Контактна інформація викладачів	olha.dyka@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій (за попередньою домовленістю, на вул. Грушевського 4, ауд. 329)
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс передбачає формування знань про отруйні та небезпечні рослини, їх систематичне положення, морфологічні ознаки, поширення, особливості симптомів отруєння та надання першої допомоги, що має велике значення для попередження отруєнь і уражень рослинами.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Небезпечні та отруйні рослини навколо нас» є вибірковою дисципліною за предметною спеціальністю А 4.15 «Середня освіта (Природничі науки)» для освітніх програм магістрів, і викладається в I та II семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Небезпечні та отруйні рослини навколо нас» є формування теоретичних знань про поширені види отруйних рослин, які є небезпечними для здоров'я людини при неправильному використанні.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Липа О.М. Отруйні та шкідливі рослини флори УРСР. – К., 1958. – 220 с. 2. Шувар І.А. Особливо небезпечні рослини України: навч. посіб. / За ред. І.А. Шувара – К.: «Центр учбової літератури», 2021. – 192 с. 3. Кривоцюк М.Ю. Небезпечні рослини // Безпека життєдіяльності. – 2009. – № 8. – С. 34–36. 4. Nelson L. S., Shih R. D., Balick M. J. Handbook of Poisonous and Injurious Plants. Second Edition. New York: Springer Media and the New York Botanical Garden, 2007. 340 p. <p>Додаткова:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гусинін І.А. Токсикологія отруйних рослин – М., 1962. 2. Крецул Н.І., Джуран В.М. Знання про синантропні отруйні рослини – одна з основ запобігання біологічної небезпеки // «Молодий вчений» № 9, 1 (49.1), 2017, С. 101–104. 3. Географія рослин з основами ботаніки: навч. Посіб. / Б.К. Гришко-Богменко та ін. ; за ред.: С.С. Морозюк. – К. : Вища шк., 1991. 255 с. 4. Simpson M. G. Plant systematics. Second Edition, 2010. 5. Burrows G. E., Tyrl R. J. Toxic Plants of North America. Second Edition. New York: Wiley-Blackwell, 2013. 1383 p. 6. Kingsbury J. M. Common poisonous plants. Cornell Cooperative Extension, 1994. 35 p. 7. Knight A. P. A Guide to Poisonous House and Garden Plants, 2007. 324 p. <p>Інтернет ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. https://digitalcommons.usu.edu/poisonousplantresearch 2. https://www.researchgate.net/publication/263817832_A_review_on_some_poisonous_plants_and_their_medical_values
Тривалість курсу	два семестри
Обсяг курсу	120 год, з яких 10 год лекцій, 10 год практичних занять і 100 год самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу здобувач буде:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● загальну характеристику отруйних та небезпечних рослин, їх поширення, токсичні властивості, особливості симптомів отруєння та надання першої допомоги. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● визначити отруйні та небезпечні рослини, застосовувати теоретичні знання для надання першої допомоги при отруєнні або ураженні рослинами.
Ключові слова	Отруйні рослини, морфологічні ознаки, біологічна небезпека, токсичність, перша допомога
Формат курсу	очний
	проведення лекцій, практичних занять і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Наведено у табл. 1
Підсумковий контроль,	залік у кінці другого семестру

форма	
Пререквізити	Для вивчення курсу здобувачі потребують базових загальнобіологічних і ботанічних знань.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	лекції, презентації (ілюстрація, демонстрація), пояснення, дискусія, підготовка індивідуальних завдань.
Необхідне обладнання	персональний комп'ютер, загальнонавчальні комп'ютерні програми і операційні системи, проектор, гербарні зразки.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: 1. поточний контроль (за результатами виконання завдань на практичних заняттях): 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20; доповідь – максимально 8 балів за 1 доповідь (2 доповіді), участь у дискусії – максимально 4 бали за семестр; 2. контрольний замір (за темами змістового модуля): 80 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 80. Залік студент отримує на підставі результатів виконання ним усіх контрольних замірів протягом семестру.
Питання до заліку (замірів знань)	Модульні контролю містять питання наступних тем: 1. Отруйні рослини та засоби безпеки при контакті з ними. Перша допомога і профілактика при рослинних отруєннях. 2. Отруйні вищі рослини. Плауни, хвощі, папоротеподібні. 3. Отруйні голонасінні. 4. Отруйні покритонасінні. 5. Кімнатні отруйні рослини зі встановленою групою токсичних речовин.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершенню курсу

Таблиця 1

Схема курсу «Небезпечні та отруйні рослини навколо нас»

Тиждень	Тема занять (перелік питань)	Форма діяльності та обсяг годин	Додаткова література / ресурс для виконання завдань (за потреби)	Термін виконання
1	Отруйні рослини та засоби безпеки при контакті з	Лекції – 2 год, практичні – 2 год,		протягом семестру

	ними. Перша допомога і профілактика при рослинних отруєннях.	самостійна робота – 20 год		
2	Отруйні вищі рослини. Плауни, хвощі, папоротеподібні. Отруйні голонасінні.	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 20 год		протягом семестру
3	Отруйні покритонасінні. Загальна характеристика, поширення, отруйні властивості та охоронний статус представників Однодольних.	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 20 год		протягом семестру
4	Отруйні покритонасінні. Родини Хвилівникові (Aristolochiaceae), Жовтецеві (Ranunculaceae), Макові (Papaveraceae), Гвоздичні (Caryophyllaceae).	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 20 год		протягом семестру
5	Група Астериди. Загальна характеристика, поширення, отруйні властивості.	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 20 год		протягом семестру

Автор

Ольга ДИКА

"Погоджено"

Голова методичної ради
біологічного факультету
Віталій ГОНЧАРЕНКО

"10" лютого 2025 р.

Гарант ОПШ «Середня освіта (Природничі науки)»

Тетяна КОРОЛЬ

"10" 02 2025 р.